

Ejendomshistorie

Michael Dupont

Hvad kan vi nå

- Matriklerne
- Matrikelkort og udskiftningskort
- Hvor findes ejendomsarkivalier?
- Udskrifter af matriklen 1844 (og 1863)
- Tingbøger på AO (indgangsmidler)
- Omskrevne tingbogsblade (indgangsmidler)
- Realregistre (indgangsmidler)
- Udtagne skødegenparter (fulde skøder)
- Skøde- og panteprotokoller (fulde skøder)
- Brandtaksationer
- Fæsteprotokoller (kun landet)
- Udskiftningsforretninger (kun landet)
- Tilbage til 1600-tallet (kun landet)
- Lensregnskaber (kun landet)

Matriklen 1844

- De ældre matrikler (1662, 1664 og 1688) blev ikke vedligeholdt, stort behov efter udskiftningen i slutningen af 1700-tallet (landsogne)
- Matriklen 1844 (landsogne) er gældende i dag
- Matriklen 1863 (købstæder) er gældende i dag
- Arkivalier på Geodatastyrelsen, men kopier/ekstrakter i Rigsarkivet (de gamle landsarkiver)
- Bruger litrering (bogstaver) til at vise udstykning
- Som udgangspunkt har matrikelnummer 3dc hørt under matrikelnummer 3 i 1844-matriklen

Oplysninger om matrikler på nettet

- Kan finde matrikelnummer ud fra adresse på <https://mingrund.gst.dk/>
- Kan finde matrikelkort fra o. 1800 og frem på <https://hkpn.gst.dk/> → Ejerlav → vælg kort
- Her findes også sogne- og herredskort, sogneprotokoller og hartkornsekstrakter
- Krak har matrikelkort

Eksempel: Stændertorvet 1,
Roskilde

Matrikelnummer ud fra adresse

[Søgning vha. rullemenu](#)

[Søg ejendomsbeliggenhedsadresse](#)

Adresse Matrikel

Søg...

Stændertorvet 1, 4000 Roskilde

Matrikeloplysninger i Roskilde Kommune

Roskilde Bygrunde (2000351)	
Matr.nr.	332
Areal	2192 m ²
Vejareal	0 m ²
Noteringstype	Samlet fast ejendom
Journalnr.	
Ændringsdato	
SagsID	7015168
Ændringsdato ejendom	
BFE-nr.	5304088

Matrikelkort på nettet

Historiske kort på nettet

Geodatastyrelsen
Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering

Matrikelkort

Sogne- og herredskort

Økonomiske kort

Topografiske kort - landsdækkende

Topografiske kort - regionale / andre

Søkort

Protokoller

Søg via

● Ejerlav >
Kort / stednavn >

Ejerlav

Roskilde Bygrunde

Resultat af søgning

Søgeresultat for ejerlavet 'Roskilde Bygrunde' (2000351)

Antal Original 1 kort i søgeresultat: 10

Antal Original 2 ø-kort i søgeresultat: 27

Antal Original 2 rammekort i søgeresultat: 0

Antal Slesvigs matrikel til 1864 i søgeresultat: 0

Antal Ajourførte kort i søgeresultat: 0

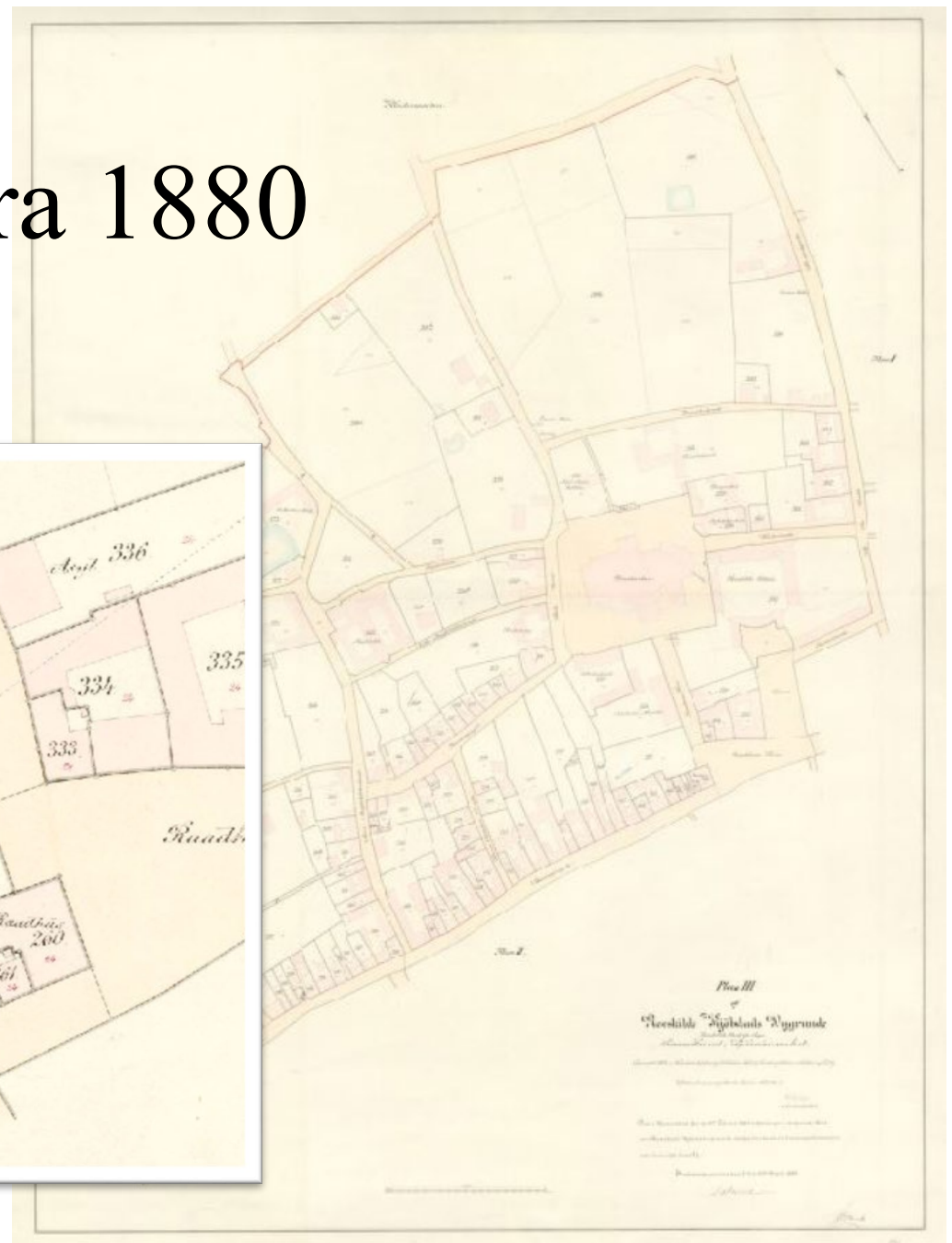

[Vis ejerlav og matrikelkort](#)

Original 1 kort (10)

Vis	Ejerlav	Gyldig fra	Gyldig til	Plan	Målestok	Bemærkning
Vis	Roskilde Bygrunde	1808	1860		4000	Omfatter også del af 2000351. Kortet tidligere kaldet "Roskilde Frøken Klosters 19 Huslodder"
Vis	Roskilde Bygrunde	1808	1860		4000	Omfatter også dele af 30753 og 2000356. Kortet tidligere kaldet "Roskilde Frøken Kloster"
Vis	Roskilde Bygrunde	1880	1882		800	
Vis	Roskilde Bygrunde	1880	1882		800	
Vis	Roskilde Bygrunde	1880	1882		800	
Vis	Roskilde Bygrunde	1921	1923		800	MCJ 1921/3381 og MCJ 1921/953
Vis	Roskilde Bygrunde	1921	1923		800	Området er overflyttet fra 2000352 ved MCJ 1921/3381 og MCJ 1921/953
Vis	Roskilde Bygrunde	1921	1923		800	MCJ 1921/3381 og MCJ 1921/953

Matrikelkort fra 1880

Matrikelkort på Krak

Udskiftningskort

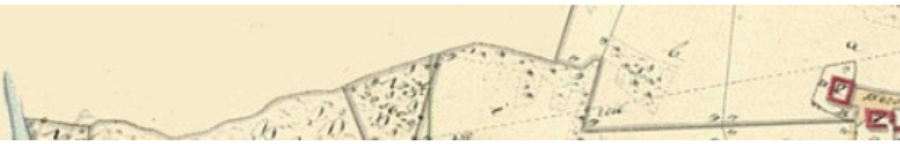
Udskiftningskort kan ligge i Geodatastyrelsen eller Rigsarkivet

Udskiftningskort kan være brugt som forlæg for de tidligste matrikelkort (og på den måde have overlevet)

Eksempel: Drejø

Historiske kort på nettet

Geodatastyrelsen
Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering

Matrikelkort

Sogne- og herredskort Økonomiske kort Topografiske kort - landsdækkende Topografiske kort - regionale / andre Søkort Pr

Søg via

Ejerlav > **Ejerlav**
Kort / stednavn > Drejø, Svendborg Jorder

Resultat af søgning

Søgeresultat for ejerlavet 'Drejø, Svendborg Jorder' (2004358)
Antal Original 1 kort i søgeresultat: 1
Antal Original 2 ø-kort i søgeresultat: 4
Antal Original 2 rammekort i søgeresultat: 0
Antal Slesvigs matrikel til 1864 i søgeresultat: 0
Antal Ajourførte kort i søgeresultat: 0

[Vis ejerlav og matrikelkort](#)

Original 1 kort (1)

Vis	Ejerlav	Gyldig fra	Gyldig til	Plan	Målestok	Bemærkning
Vis	Drejø, Svendborg Jorder	1811	1855		4000	

Original 2 Ø-kort (4)

Vis	Ejerlav	Gyldig fra	Gyldig til	Plan	Målestok	Bemærkning
Vis	Drejø, Svendborg Jorder	1855	1901		4000	
Vis	Drejø, Svendborg Jorder	1901	1955		4000	
Vis	Drejø, Svendborg Jorder	1955	1992	1	4000	
Vis	Drejø, Svendborg Jorder	1955	1992	2	4000	

Hvor findes ejendomsarkivalier?

- -1919: Retsbetjenten (byfogeder, herredsfogeder og birkedommere)
- 1919-: Retskredsen
- Undtagelse -1805: landsting med tinglæsning af frit gods (adelige sædegårde og selvejendom)

Matriklen 1844 (og 1863)

- Oplyser om ”nuværende matrikel hartkorn” (dvs. matriklen 1688)
- Oplyser om ”ny matrikel hartkorn” (dvs. matriklen 1844)
- Findes i Arkivalieronline (www.rigsarkivet.dk – Arkivalieronline – Ejendomme - Matrikler) og Historiske kort på nettet
- Findes også udskrifter af matriklen 1863

Borup

Sogn

Godsets, Eierens og Brugerens Navn.	Det nuværende Matriculs Hartkorn								Jordernes Navne eller anden Benævnelse
	Privilegeret				Uprivilegeret				
	Ager og Engs		Skovskylde		Ager og Engs		Skovskylde		
Tdr.	Sk Fk Alb.	Tdr.	Sk Fk Alb.	Tdr.	Sk Fk Alb.	Tdr.	Sk Fk Alb.		
Løvenstrup Gods Bruger Peder Andersen						6 - 3 1/8			Den faulede Løst Gaardpl. og Lavn Hj og et B C D E F G H Iug Jug Kug
Bruger Lars Knudsen						6 - 3 1/8			Den faulede Løst Gaardpl. og Lavn Hj og et

Jordernes
partiel
geometri
Indhol
□ Ale

	11
	228
	34
	58
	64
	21
	31
	31
	218
	10
	8
	28
	820
	32
	853
	66

	1
	28

Lammestrup By

53

Jordernes Navne
eller
den Benævnelse

Jordernes partielle geometriske Indhold. ☐ Alen.	Taxt imod 24	Jordernes geo- metriske Indhold summarisk efter Klasserne. ☐ Alen.	Taxt imod 24	Jordernes Indhold i redu- ceret Størrelse. ☐ Alen.	Nye Matri- culs- Num- mer.	Ny Matri- culs Hart- korn.				Loddernes Beskrivelse og andre Anmærkninger.	
						Tdr.	Sk	Fk	Alb.		
					1						
	11900										
	228000										
	34500	11900	20+1.	9920							
	58200	83200	17.	58930.							
	64200	218000	16	145330							
	21700	213000	15	19560							
	31700	31700	13	17170							
	31300	21700	11.	9950.							
	218000	38000	9.	14250							
	10000	326800	8	108930.							
	83200	58200	4	9700.							
	28000										
	820800	820800		393740							
	32830	32830		15750							
	853630	853630		409490					552		
	60 ¹³⁶³⁰ / ₁₄₀₀₀	13630									

Landst. Lod
Gaardpl. og Gaard
Hj us st
B
C
D
E
F
G
H
fug
fug

Lodst Landst
Summa

fu med Gaardpl. og Gaard
i Byens faulst Lod nord
vest for Byen.

Landst. Lod
Gaardpl. og Gaard
Hj us st

2

fu med Gaardpl. og Gaard
i Byens faulst Lod nord

Deres og Segn.	Matri- cals Nummer	Eierens Navn.	Jordernes Navn eller anden Benoventse.	Jordernes geometriske Indhold.	Tast imod 24.	Jordernes konitrende Indhold.	Ertikler.	Eindommenes Beliggenhed m. v.
				☐ Alen.		☐ Alen.		
Asjens By	3	Peder Jacobson II 56	June No 462 ^d Luth.	309 24		309		Blant for bebyggelse Grund med Javel gaarden hveden Rude af Ageren, indenfor Agervej.
				2		2		
				311		311	. . . 1/2	
				311		311		
	4	Clavis Knudsen II 55	June No 462 ^e Luth.	314 24		314		Lige
				2		2		
				316		316	. . . 1/2	
				316		316		
	5	Lars Knudsen II 54	June No 462 ^f Luth.	355 24		355		Lige
				2		2		
				357		357	. . . 1/2	
				357		357		

Tingbøger på AO

- Kaldes ”Digitaliserede tingbøger”
- Behøver kun at søge på ”ejerlav”
- Bindnummer oplyser ikke om matrikelnr., derfor skal der ofte bladres en del
- Kan indeholde henvisninger (bind + folio) til realregistre og skøde- og panteprotokoller før 1927

OBS

- Indeholder kun kortfattede oplysninger om ejerforhold og tinglæsninger, ikke dokumenters fulde ordlyd
- Dækker langt fra alle ejendomme tilbage til 1927 (og nogle oplysninger er langt ældre)
- Den tingbog, der er indscannet, er den seneste aktuelle, der blev brugt som grundlag for den elektroniske tingbog

Brug & udforsk
→

Bestil oplysninger
→

Aflevér & anmeld data
→

Søg i samlingerne

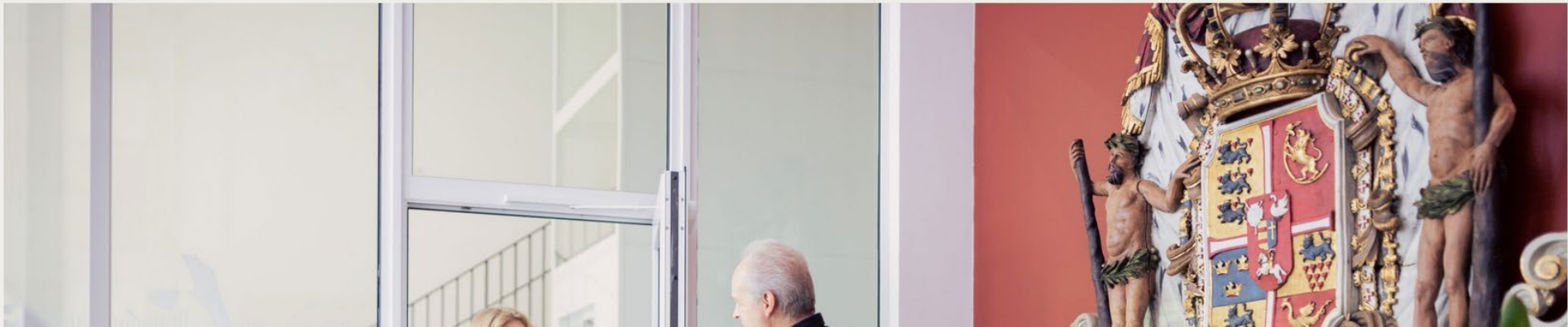
Søg i:

[Arkivalieronline](#)

[Søg og bestil \(Daisy\)](#)

[Søg efter digitalt skabte data](#)

[Dansk Demografisk Database](#)

Mest benyttede temaer

Kirkebøger

Her finder du kirkebøger fra Danmark samt oversøiske menigheder og feltpræster.

→

Folketællinger

Her finder du folketællinger fra Danmark, Dansk Vestindien samt tyske folketællingskort.

→

Lægdsruller

Her finder du kilder, som belyser soldaterudskrivningens historie i Danmark.

→

Skifter

Her finder du skifter fra hele landet.

→

Temaer A-K

Centraladministrationen

Her finder du kilder, som vedrører centraladministrationens historie.

Ejendomme

Her finder du kilder, som vedrører ejendomme, både huse og grunde.

→

Fængsler og forbedringsvæsen

Her finder du kilder, som belyser fængslers og forbedringsanstalters historie.

Navn	Beskrivelse	Læs mere om
Brandforsikring	Brandforsikringsprotokoller og -taksationsprotokoller. Forsikringsprotokollerne anvendes som register til taksationsprotokollerne. Taksationsprotokollerne beskriver den enkelte ejendoms udseende og kvalitet.	Læs her
Christian 5.s matrikel	Markbøgerne er lavet 1681-83. Indeholder opmåling af alle jorder i hver enkelt landsby med oplysninger om ejerforhold og jordernes bonitet (produktionsevne og -udbytte). Start med at kigge i arkivregistraturen billednummer 20-85 og find nummeret på det sogn, du er interesseret i. Vælg derefter nummeret i markbøgerne.	
Digitaliserede tingbøger	I de digitaliserede tingbøger finder du oplysninger om køb og salg af jord og ejendomme samt deklARATIONER og pantelån for perioden 1927-2000. BEMÆRK: Samlingen er meget stor og kan derfor tage lang tid at åbne, særligt i Internet Explorer.	Læs her
Kong Valdemars jordebog	Jordebogen er ført i perioden fra 1190 og frem til 1300. Den første deciderede matrikulering af Danmarks jordejendom med henblik på beskatning. Kong Valdemars jordebog blev i 1688 afløst af Christian 5.s matrikel. Se dansk præsentation på video Se engelsk præsentation på video Tilmeld dig Arkivalieronlines nyhedsbrev	
Matrikel for Århus købstads bygrunde	Ført i perioden 1845-1920. Matriklen er udarbejdet af landinspektør Jens Peter Rørholm (m.fl.).	
Matrikler	Baggrunden for matriklens opståen var ønsket om en retfærdig skattefordeling. Matrikuleringen dannede grundlaget for den efterfølgende påligning af ejendomsskat.	
Realregistre, skøde- og panteprotokoller	Realregistre er en slags indholdsfortegnelse til skøde- og panteprotokollerne. Indtil 1927 indeholder registrene datoer for adkomster, servitutter og pantehæftelser. Ordnet efter sogn, ejerlav (og matrikelnummer). I skøde og panteprotokollerne er der en kronologisk indførelse af adkomster, servitutter og pantehæftelser.	Læs her

Digitaliserede tingbøger

Arkiv

Indhold

Domstolsstyrelsen

[Indskannede Tingbøger 1927-2000 \(1927 - 2000\)](#)

Frederikshavn Civilret, Tinglysningen

[Digitaliserede tingbøger \(1927 - 2000\)](#)

Hjørring Civilret, Tinglysningen

[Digitaliserede tingbøger \(1927 - 2000\)](#)

Horsens Byret, Tinglysningen

[Digitaliserede tingbøger \(1927 - 2000\)](#)

Københavns Byret, Tinglysningsafdeling

[Digitaliserede tingbøger \(1927 - 2000\)](#)

Odense Byret 3. Afdeling, Tinglysningen

[Digitaliserede tingbøger \(1927 - 2000\)](#)

Randers Byret, Tinglysningen

[Digitaliserede tingbøger \(1927 - 2000\)](#)

Retten i Aabenraa, Tinglysningskontoret i Åbenrå

[Digitaliserede tingbøger \(1927 - 2000\)](#)

Retten i Assens, Tinglysningen

[Digitaliserede tingbøger \(1927 - 2000\)](#)

Retten i Ballerup, Tinglysningen

[Digitaliserede tingbøger, Retten i Ballerup \(1927 - 2000\)](#)

Retten i Brædstrup, Tinglysningen

[Digitaliserede tingbøger \(1927 - 2000\)](#)

Retten i Brøndbyerne, Tinglysningen

[Digitaliserede tingbøger, Retten i Brøndbyerne \(1927 - 2000\)](#)

Retten i Brønderslev, Tinglysningen

[Digitaliserede tingbøger \(1927 - 2000\)](#)

Retten i Esbjerg, Tinglysningen

[Digitaliserede tingbøger \(1927 - 2000\)](#)

Retten i Fjerritslev, Tinglysningen

[Digitaliserede tingbøger \(1927 - 2000\)](#)

Retten i Fredericia, Tinglysningen

[Digitaliserede tingbøger \(1927 - 2000\)](#)

Digitaliserede tingbøger

Indskannede Tingbøger 1927-2000 (1927 - 2000)

Region

Retskreds

Retskredsnummer

Ejerlav

Ejerlavnummer

Bognummer

Indhold

[Sjælland Roskilde 18 Roskilde Bygrunde 2000351 210](#)

[Sjælland Roskilde 18 Roskilde Bygrunde 2000351 211](#)

[Sjælland Roskilde 18 Roskilde Bygrunde 2000351 212](#)

[Sjælland Roskilde 18 Roskilde Bygrunde 2000351 213](#)

[Sjælland Roskilde 18 Roskilde Bygrunde 2000351 214](#)

Matr. No 332

Areal 2192 m²
 Heraf vej ~~ma~~ ma

187

Karakter: Akt: Skat No

Ejerlav: Roskilde Bygrunde

Navn:

Matr. Nr.	Hartkorn				Bemærkninger	Nr.	Lyst: (Aarstol- rest)	I. Ejendomsret	Købsum (Ejendoms- skyld)	Bemærkninger
	Tl.	Sl.	Fl.	As.						
332			2 1/2		for A 65	1	1/4 1872	Skide til Roskilde		
								357	Kommune	
Nr.	Lyst: (Aarstol- rest)	II. Brugsrettigheder, Servitutter og andre Byrder		Forandringer og Udslettelser						
1		Det Laurvæltige Gaard indbyret kopren. set Fredning i K. S. L. N. 132 3/3 1778 M. O.								
2	1/4 1872	dekl. ang. Kattin. 357 gelde for Anbringelse af en Nøddertræ stalt i Skallet med Rindbrødre Kloster.								
3	1/6 1778 1778 1778	Byplan vedlagt nr. 17.								
4	1/4									

Omskrevne tingbogsblade

Tingbogsbladet kan være omskrevet (og mangle ældre oplysninger)

De gamle – og udtagne – tingbogsblade kaldes ”omskrevne tingbogsblade”

Skal bestilles i Daisy

Findes *ikke* i AO

Realregister (tingbogens forgænger)

- Findes i AO
- Hver ejendom har sit eget blad
- Som udgangspunkt matrikelnummerorden
- Indeholder henvisninger om udstykning, køb, pant og servitutter (dato, bind + folio)
- Udstykninger får første ledige side
- Indgangsmiddel: Matrikelregister (sogn + ejerlav + matrikelnummer → bind + folio)

Ejerrække

Roskilde Bygrunde, matr. 332

-1785: Matthias Øvre

1785-1824: T. Møller

1824-1872: Jens Jørgensen Walløe

1872- : Roskilde Kommune

Udtagne skødegenparter

- Skøders fulde ordlyd
- 1927-: Løsbladssystem i stedet for indbundne skøde- og panteprotokoller
- Udtagne skødegenparter 1927-1991 er afleveret
- Udtagne skødegenparter 1992-2008 er ikke omfattet af Tinglysningsrettens scanninger

Hvad indeholder det

- Udtagne skødegenparter = genparter af skøde og servituddokumenter
- Dokumenter udtages, når en ejendom handles, eller fordi et dokument udslettes i tingbogen (aflyst deklaration, indfriet pantebrev)
- Det er altså ikke længere gældende dokumenter (men servitutter nævnt i udtagne skøder kan stadig være gældende!)

Hvor og hvordan

- Arkivskaber: NN Ret
- Arkivserie: Genparter af skøde og servituddokumenter
- 1927-1976: Ordnet efter ejerlav og matrikelnummer
- 1977-1991: Årgangsvis på udtagelsesår, derefter matrikelnummer (man skal altså vide, hvornår ejendommen blev handlet)

Arkivskaber eller arkivserie: ?

Arkivskaber: ?

Arkivserie: ?

Periode: - ?

Søg i Daisy

Der blev fundet **14** poster.

Side **1** af 1.

Fra ? **Til** **Arkivskaber** ?

1992 2006 Retten i Roskilde

1996 2007 Retten i Roskilde

1999 2007 Retten i Roskilde

1927 1976 Retten i Roskilde, Tinglysningen

Arkivserie ?

Genparter af skøder og servituddokumenter

Genparter af skøder og servituddokumenter

Genparter af skøder og servituddokumenter

Genparter af skøder og servituddokumenter

Genparter af skøder og

Skøde- og panteprotokoller

- Findes i AO
- Findes langt tilbage i tiden, især fra købstæderne (skøder indskrevet i tingbøger)
- 1737 påbudt selvstændige skøde- og panteprotokoller, men ofte først bevaret fra omkring 1800
- Kronologisk ført efter tinglysningsdato
- Indgangsmiddel: Realregister 1845-
- Indbundne bøger afskaffes 1927

”19/557” = Roskilde Byfoged: Skøde- og panteprotokol, bind 19, folio 557

Torsdagen den 21de November 1872

L. N° 266
 1872
 * Jørgen i Torning
 med vederlag 40.
 alle Taxer 40.
 til Taxer 50te for
 en samlet Taxer
 af 100te.
 Mallings

Stenpeltanij 40
 Taxer 50te
 Mallings

Stenpeltanij 40
 Taxer 50te
 Mallings

* Jørgen i Torning
 med vederlag 40.
 alle Taxer 40.
 til Taxer 50te for
 en samlet Taxer
 af 100te.
 Mallings

* Jørgen i Torning
 med vederlag 40.
 alle Taxer 40.
 til Taxer 50te for
 en samlet Taxer
 af 100te.
 Mallings

O. 65

Højecontract Vilhelmsvej, Dagsmar Alen
 ria Lovise Vilhelmine Valløe, Prosectorhus
 Englebrøcht Valløe, Thora Alvilse Frøenikke
 Valløe og Pavenis og Pavenis Johannes Stage
 Vilhelm Erikine Valløe, alle af Højebro
 den som er udsatte og usigelige Arvinger have over
 taget Valløe betalte, vore afbrødre Frederik Frøen
 rator stens Jørgensen Valløe af Boedskied og tidligere afgange
 Hustru Birgitte Maria Valløe, født Selmer, skjedende hermed at
 vi ved nærværende Højecontract sælge og overdrage til Kristine
 Høje Lad Commune den 01 jfrige Altkornit, des samtidige hermed
 Triglæs, tilhørende den nævnte Lige Gaardstueken Aliggen
 Rindom Mats 1250. med som tilhørende den nævnte Pøgginger
 og tilhørende Grund og Have. - I Højet medfølger alle i Pøgginger
 gerne varende murvær og mægler og Appurtenancer, derunder
 Kalkelovne, mormøbler, Bædler, Ovn og Ampfiver, de Brænd
 ved Kåser, des freprindes. - Drivhuus i Haver med Tilbehør
 samt alle i Haver varende Trær Buske og Planter af enhver
 Art. - Overdragelsen er idrøgt i Kæet som følgende Altkornit
 Rindom...

Ejendomshistorie i København

Amagertorv 1904

Den nemme vej

1377-1728:

- H.U. Ramsing: Københavns Ejendomme 1377-1728. Oversigt over Skøder og Adkomster (findes scannet i Slægtsforskernes Bibliotek)
- Dog er Christianshavn, Sankt Annæ Øster og Sankt Annæ Vester Kvarterer ikke udgivet

1731-1965:

- Københavns Brandforsikring:
Vurderingsforretninger over ejendomme, 684 pk.

Matrikler og matrikelkort

- Matrikler 1689, 1756 og 1806
- Konstrueret kort over 1689-matriklen findes i Ramsings kvarterbøger
- Gieddes Kort 1757 indeholder særskilte matrikelkort for hvert kvarter
- Historiske Huse i det gamle København, 1972, har matrikelkort
- Findes også kort på www.kbharkiv.dk

Skødegenparter i København

- Arkivskaber: Københavns Byret
- Arkivserie: Genparter af skøder og servituddokumenter
- 1927-1976: Ordnet efter kvarter og matrikelnummer
- 1977-1998: Udtagelsesår, kvarter og matrikelnummer

Skøde- og panteprotokoller i København

- -1771: Københavns Byting
- 1771-1805: Hof- og Stadsretten
- 1805-1919: Landsøver- samt Hof- og Stadsretten
- 1919-1927: Københavns Byret

Afdelinger 1771-1927

- 1. afdeling (1771-1927), ekstraktprotokol med arabertal
- 2. afdeling (1859-1927), ekstraktprotokol med litra
- 3. afdeling (1901-1927), ekstraktprotokol med romertal

Protokoller

- Særskilte protokolrækker til hver type dokumenter:
Skødeprotokol
Panteprotokol
Ekstraktprotokol
- Indgang: Realregister (1759-) eller navneregister (i hvert bind), findes i AO

Brandforsikring

- Brandforsikring sikrer ejerne mod brand
- Brandforsikringsprotokoller (henviser til brandtaksationsprotokollen)
- Brandtaksationsprotokoller =
Vurderingsprotokoller (med beskrivelser af bygningerne)

Statsmonopol

- København: -1870
- Købstæderne: -1875
- Landbygninger: -1872
- Derfor: Kun med sikkerhed
brandforsikringsarkivalier indtil 1870erne

Brandforsikring i København

- 1728 brænder København
- 1731 oprettes Københavns Brandforsikring
- Forsikringspligt 1795-1868
- Brandforsikringsarkivalier lagt på kvarter og matrikelnummer
- Arkivskaber: Københavns Brandforsikring
- Arkivserie: Vurderingsforretninger over ejendomme 1731-1965 (684 pk.)
- Vurderingsforretninger for de ejendomme, der brændte 1795, er pakket selvstændigt

Areal

- 1731-1889: København indenfor voldene
- 1889-: også udenfor voldene
- Områderne uden for København betragtes indtil 1889 som landbygninger

Matrikelnummer

- Alle vurderingsforretninger vedr. et bestemt matrikelnummer ligger samlet ét sted
- Er ordnet efter 1806-matriklen (nuværende)
- Ses i folketællinger og Kraks Vejvisere
- Kan finde adresse og matrikelnummer på www.kobenhavnshistorie.dk/index.php/22-bog/matrikel
- Kan finde kvarter og matrikelnr. ud fra adresse på <https://mingrund.gst.dk/>

OBS

- Udstykning og sammenlægning udløser nyt (højere) matrikelnummer. Ingen litrering!
- Hvis den oprindelige ejendom er udstykket 1806-, får den nye del et nyt matrikelnr. Ældre materiale søges på det oprindelige matrikelnr.
- Vurderingsforretninger udenfor voldene 1792-1831: Københavns Stadsarkiv (i hvert fald ikke på Rigsarkivet)

Brandforsikring i købstæderne

- 1761 oprettes Den Almindelige Brandforsikring for Købstæder
- Brandforsikringspligt 1761-1875
- Forsikrings- og taksationsprotokoller på AO

Matrikelnummer

- -1863: Brandforsikringen benyttede egne numre, jordebogsnumre, skattetakstnumre eller uofficielle matrikelnumre
- 1863: Købstæderne matrikuleres
- Jævnførelsesregister over forsikringsnumres forandring, Købstædernes Brandforsikring 1827...1867 (2 bind), i AO

Protokollerne

- Brandforsikringsprotokollen er ordnet efter:
Gadenavn
Forsikringsnummer og matrikelnummer
Nævner ejernavn + henvisning til
brandtaksationsprotokollen
- Brandtaksationsprotokollen er ordnet efter:
Forretningsnummer (hovednummer) og
undernummer (binummer)
Oplyser om bygninger, fag og formål

Brandforsikring

Amt

Arkiv

Indhold

+ Arkivregistratur, Brandforsikringsarkivalier for købstæder c
Sjælland mm. 1967 (1736 - 1965)

- Brandforsikringsprotokol (1801 - 1877)

1801 - 1810

1810 - 1820

1817 - 1826

1827 - 1837

1837 - 1847

1847 - 1857

1857 - 1867

1867 - 1877

+ Brandtaksationsforretninger (1761 - 1806)

+ Brandtaksationsprotokol (1761 - 1935)

+ Forsikringsprotokol (1867 - 1938)

Roskilde Rådstue: Brandforsikringsprotokol 1847-1866

Litra				Rode			
<i>Raadhusets Ende. Torvet.</i>							
Forsikrings-Nr.	Matrikuls-Nr.	Gade og Gier.	Nr. i Forsikrings-Protollen.	Bygningerne.	Special Forsikring.		General Forsikring.
					Elev.	Elev.	
					atdr.	atdr.	
163	49	<i>Raadhuset</i>	45 1	<i>a a a a a</i>	1800		1409 70
				<i>b b b b b</i>	4500		
				<i>c c c c c</i>	800		
							13100
164	50	<i>Faciliteten</i>	45 2	<i>a a a a a</i>	57 20		
				<i>b b b b b</i>	18 70		
				<i>c c c c c</i>	14 40		
				<i>d d d d d</i>	480		

OBS

- Større bygninger på landet (fx hovedbygninger på godser) kan –1800 være forsikret i Den Almindelige Brandforsikring for Købstæder!

Brandforsikring på landet

- 1792 oprettes Den Almindelige Brandforsikring for Landbygninger
- Ingen forsikringspligt!
- Forsikrings- og taksationsprotokoller for landbygninger og købstæder -1872 på AO
- 1761- kan almindelige landbygninger forsikres i stiftamtet eller amtets regi
- 1800 organiseret med lokale branddirektorater (herefter ensartet)

Protokollerne

- Brandforsikringsprotokollen er ordnet efter:
Sogn + stednavn (ejerlav)
Forsikringsnummer
Nævner ejernavn + henvisning til
brandtaksationsprotokollen
- Brandtaksationsprotokollen er ordnet efter:
Løbenummer (forretningsnummer)
Oplyser om bygninger, fag og formål

Brandforsikring

Amt

Arkiv

Indhold

⊕ [Arkivregistratur, Brandforsikringsarkivalier for købstæder og landbyggnir Sjælland mm. 1967 \(1736 - 1965\)](#)

⊕ [Brandforsikringsprotokol for Alsted Herred \(1800 - 1857\)](#)

⊖ [Brandforsikringsprotokol for Ringsted Herred \(1800 - 1857\)](#)

[A 1800 - 1857](#)

[B 1800 - 1857](#)

[C 1830 - 1857](#)

[D 1840 - 1857](#)

⊕ [Brandforsikringsprotokol for Slagelse Herred \(1800 - 1857\)](#)

⊕ [Brandforsikringsprotokol for Vester Flakkebjerg Herred \(1823 - 1857\)](#)

⊕ [Brandforsikringsprotokol for Øster Flakkebjerg Herred \(1823 - 1857\)](#)

⊕ [Brandtaksationsprotokol for Alsted Herred \(Sorø Birk\) \(1800 - 1887\)](#)

⊕ [Brandtaksationsprotokol for Flakkebjerg Herred \(1800 - 1823\)](#)

⊕ [Brandtaksationsprotokol for Ringsted Herred \(1800 - 1942\)](#)

Eksempel: Sorø Amts Branddirektorat:

Forsikringsprotokol, Ringsted Herred 1800-1857, B

RIGSARKIVET

+ - 🔒 🔍 🔄 🔄

⏪ ⏩ 41/290 ⏴ ⏵

Branddirektoratet for Sorø Amt
Forsikringsprotokol, Ringsted Herred (1800 - 1857)

- 31
- 32
- 33
- 34
- 35
- 36
- 37
- 38
- 39
- 40
- 41
- 42
- 43
- 44
- 45
- 46
- 47
- 48
- 49
- 50
- 51
- 52
- 53
- 54
- 55
- 56
- 57
- 58
- 59
- 60
- 61
- 62
- 63
- 64
- 65
- 66

Sorløv Sogn.

Forsikrings No.	Byens eller Stedets og Eieren's Navn.	No. i Læsrations-Protokollen.	Bygninge r.	Special-Forsikrings Summa.	General-Forsikrings Summa.
	<i>Sorløv.</i>		<i>Strommen</i>	<i>185</i>	
<i>58. 29</i>	<i>Langmøllegaard</i> <i>h. h. Hans Laur</i> <i>Møllesten. Sogn</i> <i>Guldegaard.</i>		<i>Strommen</i>	<i>5</i>	<i>10</i>
	<i>Brøndtagengen</i>		<i>M. a. Høfsten</i>	<i>100</i>	
	<i>h. h. Laur Høfsten</i> <i>Sogn.</i>		<i>April 15 24</i>	<i>450</i>	
			<i>h. h. Laur Høfsten</i>	<i>185</i>	<i>220</i>

OBS

- 1800-1858 fik branddirektøren kopi af alle vurderinger
- Sognetaksationsmændenes protokoller med alle vurderinger 1858- er kun sjældent bevaret!

Fæsteprotokoller (kun landet)

- 1719 påbudt at føre fæsteprotokol
- Har ofte navneregister
- Indeholder oplysninger om:
 - Udsteder (gods) og modtager (fæster)
 - Gårdens beliggenhed
 - Jordtilliggende i tønder hartkorn
 - Forrige fæster + evt. slægtskab
- Meget findes i AO ("Find din slægt")

Lerchenborg Gods: Fæsteprotokol 1738-1828

401

Maellens Sogn Sverretrups
gaardmanden Niels Jørgensen

Portalen som dets etc: Given indtælling af saven Nod og Loy
for saven og saven Nod og Loy til Niels Jørgensen
for Sverretrup, hus og gaard Maellens Sogn Sverretrups
Sogn, som Erich Pedersen siges enbønder og saven, Lyden
Gurken Soren Sorenson Vaakney Nyliden af Gaardkonen 3/4
3/4 salt: Til Sverretrups indtælling af saven og saven Niels Jørgensen
Niels Jørgensen Nils Jørgensen sin forbyrd og saven og saven
indtælling af saven og saven Niels Jørgensen indtælling af saven
saven som saven og saven Niels Jørgensen, saven indtælling af saven
saven, som saven og saven Niels Jørgensen indtælling af saven
til saven indtælling af saven, og saven indtælling af saven
indtælling af saven og saven saven indtælling af saven

Hvilket gods?

- Problem: Et gods kunne sagtens eje jord mange spredte steder
- Sjælland, Lolland-Falster: Michael Dupont: Sognenøgle til skifteprotokoller fra private godser, institutioner, præstekald m.m. øst for Storebælt, 2012 (Sjælland: Nørlit: Skifteprotokoller i ...)
- Fyn: Anne Riising: Stednavneregister til godsejernes skifteprotokoller til 1850, 1983
- Nørrejylland: Bente S. Vestergaard: Stedregister til Nørrejyske Godsarkiver, 2000

Udskiftningsforretninger

- Landboreformer
- Nødvendigt for at se, hvordan landsbyen eller gårdens jordtilliggende var før udskiftningen
- Arkivskaber: NN Amt
- Arkivserie: Landvæsen ...
- Findes både landvæsensprotokol og landvæsenssager

Tilbage til 1600-tallet

- 1688-1844: Vigtigste statistiske kendetegn er *hartkornet* (jordens bonitet eller værdi), der ofte ikke ændrer sig i perioden
- -1688: Vigtigste statistiske kendetegn er *landgilden* (fæsterens årlige afgift), dens enkelte poster eller dens samlede sum omregnet i hartkorn

Matrikelbog nr. 1793 (Glostrup 1688)

Proprietarius.	No.	Folio Hart Korn Extr:	Gammel Matricul Hart Korn.		Nye Matricul. Hart Korn.		
			Lamber. Stp.	Ger. Alb.	Lamber. Stp.	Ger. Alb.	
<p style="font-size: 2em; text-align: center;">Glostrup Sognes Pyl</p>							
		1	Pönn Jørgensen	23	7.5	11.6	2.1
		2	Anders Nielsen	24	7.2	11.1	1.5
		3	Jens Andersen og Hans Jørgensen	25	9.2	11.9	1.2
4	Anders Ellingsen	26	8.2	10.7	3.2		

Lensregnskaber (kun landet)

- Ca. 1610-1650: Hyppige skattemandtaller
- Sammenlignes mandtaller fra år til år, vil forskelle i regnskaberne fortælle om ændrede ejer- eller lejerforhold (ofte fast rækkefølge af skatteydere)
- Arkivskaber: Regnskaber 1559-1660
- Arkivserie: Lensregnskaber
- Findes i AO (under Regnskaber)

Dreigde

Saab Dinesen
 Saab Laurids Dines madsen sm:
 Aadert madsen Saab madsen sm:
 Kasimirs Laurids Saab Dinesen sm
 Saab Kristian Saab Madsen
 Kasimirs Kasimirs Dines madsen
 Madsen Kasimirs Kasimirs sm
 De ?

Dinesen
 Laurids
 Madsen

Jørgen madsen Dinesen
 Biersen Saab Dinesen sm:
 Kasimirs Saab Dinesen sm:
 Dinesen Jørgen Jørgen sm
 Saab Dinesen Madsen madsen
 Saab Madsen Aadert Saab sm:
 De ?

Dinesen
 Madsen

tus similis

serva

Jhu xpi

um

ter nam

se dech.

Am:

Mandats Register Faa
den Faabudne Fenge Søfart
att Høvsøglefn, som er bedaget
att Udgifts till Martinj

1632:

W

Landtats Register Paa
Penge Besatten aff Nyborg
Lest til Martini 1636.

Skatteen er oparbejdet aff
Pong. Mager. Skatte Brev. Underlag
Sind som er til Aflysning for det end for
Løns aff de ting Landets

Papstbinder

S Münche

Jand Andersson - N: 70:
 Jand Jansson - N: 70:
 Jand Andersson - N: 70:
 Jand Andersson - N: 70:
 Jand Jansson - N: 70:

Schaaße

Niels Jansson - N: 70:
 Jand Jansson - N: 70:
 Jand Jansson - N: 70:
 Jand Jansson - N: 70:
 Jand Jansson - N: 70:
 Jand Jansson - N: 70:

Oreigoe

Jand Jansson - N: 70:
 Jand Andersson - N: 70:
 Jand Andersson - N: 70:
 Jand Jansson - N: 70:
 Jand Jansson - N: 70:
 Jand Jansson - N: 70:

Papstbinder

Jand Jansson - N: 70:
 Jand Jansson - N: 70:
 Jand Jansson - N: 70:
 Jand Jansson - N: 70:
 Jand Jansson - N: 70:
 Jand Jansson - N: 70:

Schaaße

Jand Jansson - N: 70:
 Jand Jansson - N: 70:
 Jand Jansson - N: 70:
 Jand Jansson - N: 70:
 Jand Jansson - N: 70:
 Jand Jansson - N: 70:
 Jand Jansson - N: 70:
 Jand Jansson - N: 70:
 Jand Jansson - N: 70:
 Jand Jansson - N: 70:
 Jand Jansson - N: 70:

Jand Jansson } S.S.
 Jand Jansson }
 Jand Jansson }

Fæstere af krongods

Der betales stedsmaal, dvs. indfæstningsafgift

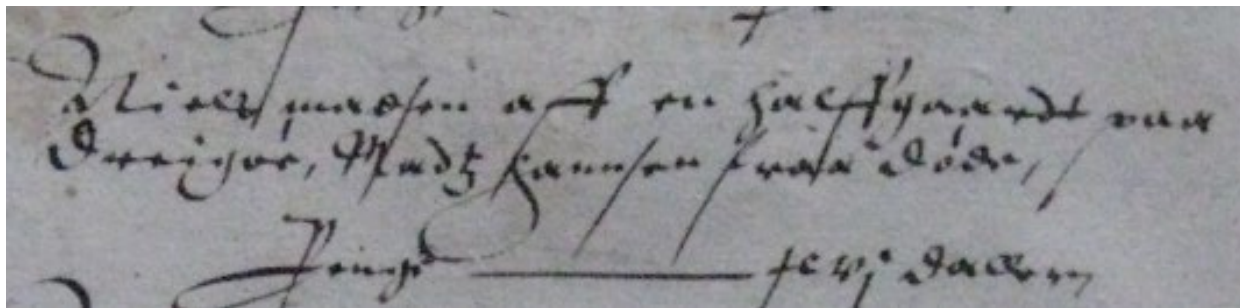
Der betales husbondhold af selvejere, der køber en ejendom

Oplysningerne findes i Regnskaberne (A)

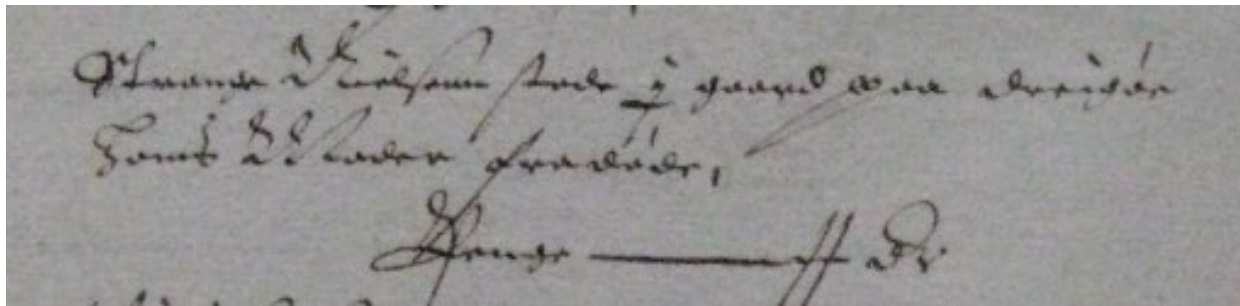
Kortfattet, men ofte detaljeret: Ny fæsters navn, gammel fæsters navn, relation mellem fæstere, årsag til fæstet, samt ny fæsters fødested (dog sjældent)

Drejø Sogn var krongods -1660

Regnskab 1625-26, uvisse indtægter, stedsmaal:

Regnskab 1634-35, uvisse indtægter, stedsmaal:

Spørgsmål?

Husk også:

Vejledningsvideoer

www.genealogi.dk